

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd – RP 96/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av den internationella konventionen om avlägsnande av vrak samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen och till lagar om ändring av sjölagen, lagen om tillsyn över fartygssäkerheten och fartygsregisterlagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av den internationella konventionen om avlägsnande av vrak samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen och till lagar om ändring av sjölagen, lagen om tillsyn över fartygssäkerheten och fartygsregisterlagen (RP 96/2016 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kommunikationsutskottet (KoUB 20/2016 rd).

Beslut

Riksdagen har

godkänt konventionen i propositionen och

godkänt att det görs en sådan anmälan som avses i propositionen.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den internationella konventionen om avlägsnande av vrak

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Nairobi den 18 maj 2007 ingångna internationella konventionen om avlägsnande av vrak (Nairobikonventionen) gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd

2 §

Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i konventionen och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av sjölagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sjölagen (674/1994) 20 kap. 9 c och 9 d §, sådana de lyder i lag 264/2013, och
ändras 1 kap. 1 §, 19 kap. 1 § och 20 kap. 9 a och 9 b §,
sådana de lyder, 1 kap. 1 § i lag 1302/1999, 19 kap. 1 § delvis ändrad i lagarna 421/1995, 1363/2006 och 686/2008 samt 20 kap. 9 a och 9 b § i lag 421/1995, samt
fogas till 1 kap. en ny 1 a §, till 7 kap. 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 421/1995, ett nytt 5 mom., till lagen ett nytt 11 a kap. och till 21 kap. en ny 3 d § som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden om fartyg

1 §

Ett fartygs nationalitet

Ett fartyg är finskt och berättigat att föra finsk flagg, om mer än sextio procent av fartyget ägs av finska medborgare eller finska juridiska personer.

I andra än i 1 mom. avsedda fall ska Trafiksäkerhetsverket godkänna ett fartyg som finskt, om

1) en medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en i enlighet med en sådan stats lagstiftning grundad juridisk person, vars stadgeenliga hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger mer än sextio procent av fartyget,

2) fartygets drift leds och kontrolleras från Finland,

3) fartygets ägare, ifall han inte ansvarar för fartyget i enlighet med 2 punkten, för skötseln av denna uppgift utser ett ombud som har sin stadigvarande hemkommun och bostad i Finland, och

4) fartyget har avförts ur fartygsregistret i en annan stat för den tid det är infört i fartygsregistret i Finland.

Ett i 2 mom. avsett godkännande ska återkallas på begäran av fartygets ägare.

I andra än i 1 eller 2 mom. avsedda fall kan Trafiksäkerhetsverket godkänna ett fartyg som finskt, om

1) det utifrån fartygets ägande, förvaltnings-, kreditgivnings- och befraktningsförhållanden tillförlitligt kan konstateras att fartygets drift står under ett avgörande finskt inflytande,

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd

2) fartyget har avförts ur fartygsregistret i en annan stat för den tid det är infört i fartygsregistret i Finland,

3) fartyget uppfyller de krav som ställs på nya fartyg i bestämmelserna om fartygs säkerhet, och

4) registreringen av fartyget bedöms främja sjöfartsnäringen i Finland och sysselsättningen inom den.

Om ett fartyg som avses i 4 mom. inte har någon finsk ägare, förutsätts utöver vad som föreskrivs ovan att finska medborgare är representerade i förvaltningsorganen för den utländska sammanslutning som äger fartyget eller att de på något annat sätt kan delta i beslutsfattandet i ägarsammanslutningen.

Ett tillstånd som avses i 4 mom. ska förenas med villkor som Trafiksäkerhetsverket anser behövliga samt innehålla uppgift om tillståndets giltighetstid. Tillstånd kan beviljas för högst två år i sänder.

Om förutsättningarna i 2 mom. för godkännande eller i 4 mom. för beviljande av tillstånd inte längre föreligger eller om de villkor som det i 4 mom. avsedda tillståndet förenats med inte iakttas och avvikelsen inte kan betraktas som ringa, ska Trafiksäkerhetsverket återkalla godkännandet eller tillståndet. Innan ett godkännande eller tillstånd återkallas ska den som fått godkännandet eller tillståndet ges möjlighet att lämna sin förklaring i saken.

Närmare bestämmelser om ansökan om godkännande enligt 2 mom. eller tillstånd enligt 4 mom., om innehållet i ansökan och om den utredning som ska fogas till ansökan samt om villkor som tillstånd enligt 4 mom. ska förenas med får utfärdas genom förordning av statsrådet.

1 a §

Införande av ett fartyg som är i finsk ägo i en annan stats fartygsregister

Ett fartyg som med stöd av 1 § 1 mom. ska betraktas som finskt kan överföras till fartygsregistret i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med den statens lagstiftning om registrering av fartyg som ägs av medborgare eller juridiska personer i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Trafiksäkerhetsverket får för att främja varvsindustrin och sysselsättningen i Finland ge tillstånd till att ett fartyg som enligt 1 § 1 mom. ska betraktas som finskt införs i fartygsregistret i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet såsom fartyg i den staten, om

1) fartyget är byggt i Finland och det införs i fartygsregistret i en sådan stat omedelbart när det blivit färdigställt,

2) det råder ett verkligt samband mellan fartyget och registreringslandet i fråga om äganderätten till fartyget eller fartygets besittning eller användning, och

3) det enligt bedömningar finns sådana vägande skäl för registrering av fartyget vilka hänförs till främjande av varvsindustrin och sysselsättningen i Finland.

Ett tillstånd som avses i 2 mom. ska förenas med de villkor som Trafiksäkerhetsverket anser behövliga samt innehålla uppgift om tillståndets giltighetstid. Tillståndet beviljas för viss tid och kan vara i kraft högst så länge som befaktningsavtalet om fartygets användning eller besittning gäller. Tillståndet ska förenas med villkor som förbjuder överföring av fartyget vidare till ett fartygsregister i ett tredjeland.

Om förutsättningarna enligt 2 mom. för beviljande av tillstånd inte längre föreligger eller om de villkor som tillståndet förenats med enligt 3 mom. inte iakttas och avvikelsen inte kan betrak-

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd

tas som ringa, ska Trafiksäkerhetsverket återkalla tillståndet. Innan beslut om återkallande fattas ska den som fått tillståndet ges möjlighet att lämna sin förklaring i saken.

Ett i 2 mom. avsett tillstånd upphör att gälla om fartyget eller en andel i det säljs till utlandet så att fartyget enligt 1 § 1 mom. upphör att vara finskt.

Närmare bestämmelser om ansökan om tillstånd enligt 2 mom., om innehållet i ansökan och om den utredning som ska fogas till ansökan samt om innehållet i beslut om återkallande enligt 4 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 kap.

Allmänna stadganden om ansvar

1 §

Redarens ansvar

Bestämmelser om den registrerade ägarens ansvar för avlägsnande av ett vrak som orsakas av en sjöolycka finns i 11 a kap.

11 a kap.

Ansvar för avlägsnande av ett vrak som orsakats av en sjöolycka

1 §

Tillämpning av Nairobi konventionen i Finland

Bestämmelser om avlägsnande av ett vrak som orsakas av en sjöolycka finns i 2007 års internationella konvention om avlägsnande av vrak (Nairobi konventionen) (FördrS /), nedan *Nairobi konventionen*.

Bestämmelserna i Nairobi konventionen och i detta kapitel tillämpas i Finland och inom Finlands ekonomiska zon. De bestämmelser i Nairobi konventionen och i detta kapitel som gäller skyldigheter hos fartygets registrerade ägare, befälhavare och redare ska också tillämpas på finska fartyg inom en annan fördragsslutande stats ekonomiska zon och motsvarande område som avses i artikel 1.1 i konventionen.

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte tillämpas till den del som bestämmelserna i 10 eller 10 a kap. tillämpas på avlägsnande av ett vrak som orsakats av en sjöolycka.

På bekämpning av risk för olje- eller kemikalieskador som har samband med ett vrak som orsakats av en sjöolycka tillämpas lagen om bekämpning av oljeskador (1673/2009).

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd

2 §

Befälhavarens och redarens rapporteringsplikt

Om ett finskt fartyg varit delaktigt i en sjöolycka som lett till att fartyget har blivit ett vrak, ska fartygets befälhavare eller redare utan dröjsmål lämna en i artikel 5 i Nairobi konventionen avsedd rapport om saken till Trafikverket eller, om vraket finns inom en annan fördragsslutande stats konventionsområde, till den behöriga myndigheten i den berörda fördragsslutande staten.

Trafikverket ska underrätta de behöriga sjöfarts- och miljömyndigheterna om rapporter som lämnats till verket med stöd av 1 mom. eller med stöd av artikel 5 i Nairobi konventionen.

3 §

Varning om och lokalisering av vrak

När Trafikverket har mottagit en i 2 § eller i artikel 5 i Nairobi konventionen avsedd rapport ska det i enlighet med artikel 7 i Nairobi konventionen utan dröjsmål varna sjöfarande och berörda stater om vrakets art och läge.

Om vraket kan anses utgöra en fara, ska Trafikverket uppmana den registrerade ägaren att vidta alla de åtgärder som är möjliga för att fastställa vrakets exakta läge och bestämma en frist för detta. Om den registrerade ägaren inte fastställer läget inom den frist som bestämts, ska Trafikverket på den registrerade ägarens bekostnad vidta alla åtgärder som är möjliga för att lokalisera vraket.

4 §

Bestämning av den fara som ett vrak utgör och utmärkning av vrak

När Trafikverket fått uppgift om ett vrak ska verket i enlighet med artikel 6 i Nairobi konventionen besluta om vraket utgör en fara. För avgörande i saken ska verket begära en bedömning av den fara som vraket utgör från Trafiksäkerhetsverket, Finlands miljöcentral och försvarsmakten.

Om ett vrak i enlighet med 1 mom. anses utgöra en fara, ska Trafikverket inleda alla rimliga åtgärder för att märka ut vraket.

5 §

Åtgärder för avlägsnande av ett vrak

Om ett vrak i enlighet med 4 § anses utgöra en fara, ska Trafikverket utan dröjsmål rapportera om det till den registrerade ägaren och, om det är fråga om ett utländskt fartyg, också till den behöriga myndigheten i fartygets registreringsstat.

Trafikverket ska bestämma en rimlig frist inom vilken den registrerade ägaren ska avlägsna vraket och skriftligen underrätta ägaren om fristen på det sätt som anges i artikel 9.6 i Nairobi konventionen.

Om vraket anses utgöra en fara i enlighet med 4 §, ska den registrerade ägaren lämna bevis till Trafikverket på att i 7 § avsedd försäkring eller säkerhet finns.

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd

För att trygga sjösäkerheten och skydda den marina miljön får Trafikverket i enlighet med artikel 9.4 i Nairobikonventionen uppställa behövliga villkor för avlägsnande av ett vrak samt i enlighet med artikel 9.5 i den konventionen ingripa i avlägsnandet. Innan Trafikverket fattar beslut i saken ska det höra Trafiksäkerhetsverket, Finlands miljöcentral och försvarsmakten.

Trafikverket får avlägsna ett vrak på den registrerade ägarens bekostnad i de fall som avses i artikel 9.7 och 9.8 i Nairobikonventionen när vraket befinner sig i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon.

Trafikverket har rätt att få behövlig handräckning från försvarsmakten, Tullen och räddningsverken för utförande av sina uppgifter enligt denna paragraf.

6 §

Försäkringsplikt

Den registrerade ägaren av ett finskt fartyg med en bruttodräktighet på minst 300 ska teckna och vidmakthålla en försäkring eller annan säkerhet som täcker ansvaret enligt artikel 10 i Nairobikonventionen intill det belopp som avses i 9 kap. 5 § 1 mom.

Skyldigheten enligt 1 mom. att teckna och vidmakthålla en försäkring eller annan säkerhet gäller även utländska fartyg med en bruttodräktighet på minst 300 som anlöper en finsk hamn eller använder hamnanläggningar på finskt vattenområde.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte på krigsfartyg eller andra fartyg som ägs eller används av staten och som uteslutande används för andra än kommersiella ändamål.

7 §

Certifikat över försäkring eller säkerhet

Trafiksäkerhetsverket utfärdar på ansökan ett certifikat över giltighetstiden för den försäkring eller säkerhet som avses i 6 § till den registrerade ägaren av ett fartyg som är infört i fartygsregistret i Finland. Trafiksäkerhetsverket kan även utfärda ett certifikat över uppfylld försäkringsplikt, om fartyget inte har registrerats i någon stat som är part i Nairobikonventionen.

Trafiksäkerhetsverket ska återkalla certifikatet när förutsättningarna för dess utfärdande inte längre uppfylls.

Fartygets befälhavare ska se till att certifikatet enligt 1 mom. medförs ombord på fartyget. En kopia av certifikatet ska lämnas i förvar hos Trafiksäkerhetsverket. Fartyget får inte användas för sjöfart utan ett sådant certifikat.

För certifikat som avses i denna paragraf tas det ut en avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten.

Närmare bestämmelser om det certifikat som avses i denna paragraf får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd

8 §

Verkställighet

Ett beslut som Trafikverket fattat med stöd av 3—5 § får verkställas genast även om det inte har vunnit laga kraft, om inte något annat bestäms i beslutet eller om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

19 kap.

Preskription av fordringar

1 §

Preskription av fordringar

Talan om erhållande av betalning för följande fordringar, oberoende av om ansvarigheten är begränsad eller obegränsad, ska väckas

1) för fordran på bärgarlön eller på i 16 kap. 9 § avsedd särskild ersättning inom två år från det bärgningsföretaget har slutförts och för fordran på andel i bärgarlön enligt 16 kap. 11 § inom ett år från det vederbörande av redaren har underrättats om bärgarlönens och andelens storlek; den mot vilken fordran görs gällande kan dock under tiden för väckande av talan förlänga denna tidsfrist genom att underrätta den som framställt krav,

2) för fordran på ersättning för sammanstötning och händelser som avses i 8 kap. 6 § inom två år från den dag skadan inträffade och, i fråga om fordran på belopp som någon enligt 8 kap. 3 § har betalt utöver sin andel, inom ett år efter det beloppet betalades,

3) för fordran på ersättning för dödsfall eller kroppsskada som drabbat passagerare eller för försening vid passagerarbefordran inom två år från ilandstigningen eller från den dag ilandstigningen skulle ha ägt rum eller, om passageraren har avlidit efter ilandstigningen, inom två år från dödsfallet men inte senare än tre år från ilandstigningen,

4) för fordran på grund av att gods har gått förlorat, skadats eller försenats vid befordran eller på grund av att det i konossement har lämnats oriktiga eller ofullständiga uppgifter inom ett år från det godset utlämnats eller skulle ha utlämnats,

5) för fordran på ersättning på grund av att resgods har gått förlorat, skadats eller försenats vid befordran inom två år från det handresgods har förts iland eller annat resgods utlämnats eller, om godset har gått förlorat under resan, från det ilandföringen eller utlämnandet skulle ha ägt rum,

6) för fordran på bidrag till gemensamt haveri eller någon annan kostnad som ska fördelas enligt samma grund inom ett år från den dag dispaschen vann laga kraft,

7) för fordran på ersättning för en oljeskada enligt 10 kap. eller en skada orsakad av bunkerolja enligt 10 a kap. inom tre år från skadans uppkomst,

8) för fordran på ersättning för kostnader som orsakats av lokalisering, utmärkning och avlägsnande av vrak i enlighet med Nairobikonventionen inom tre år från den dag vraket i enlighet med 11 a kap. 4 § har bedömts utgöra en fara.

I fråga om fordran på ersättning som avses i 1 mom. 4 punkten kan parterna efter den händelse som föranlett talan överenskomma om förlängning av den där angivna tiden. Regresstalan kan

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd

väckas efter utgången av samma tid, dock inte senare än ett år från den dag huvudanspråket uppfylldes eller talan väcktes om det.

I fråga om förlängning av eller avbrott i den preskriptionstid som anges i denna paragraf gäller i Finland vad som bestäms i finsk lag även om utländsk lag i övrigt är tillämplig på rättsförhållandet. Dock får de tider som anges i 1 mom. 3 och 5 punkten inte i något fall utsträckas över tre år från det ilandstigning eller ilandföring har skett eller borde ha skett.

I det fall som avses i 1 mom. 7 punkten får talan inte väckas efter det att sex år förflutit från dagen för olyckan eller, om skadan förorsakats av en serie händelser, från den dag då den första av dessa inträffade.

I det fall som avses i 1 mom. 8 punkten får talan inte väckas efter det att sex år förflutit från den dag den sjöolycka som orsakade vraket inträffade eller, om sjöolyckan orsakades av en serie händelser, från den dag den första av dessa inträffade.

Svarar gäldenären i andra fall än de som avses i 1 mom. för ersättning eller för någon annan fordran för vilken redares ansvarighet är begränsad eller för vilken endast det inlastade godset svarar, ska talan i fråga om fordran på ersättning väckas inom två år från den dag skadan inträffade och i fråga om någon annan fordran inom ett år från det fordringen förföll till betalning. Om borgenären även har rätt att kräva betalt för fordringen av redaren, lastägaren eller någon annan, utan att begränsning av ansvarigheten görs, gäller i fråga om bevakande av talan vad som allmänt bestäms.

Om en fordran som avses i denna paragraf har kommit under en dispasschörs behandling, anses talan om betalning av fordran ha blivit väckt.

20 kap.

Straffstadganden

9 a §

Försummelse av försäkringsplikten enligt sjölagen

En redare, fartygsägare eller registrerad ägare som uppsåtligen försummar i 7 kap. 2 §, 10 kap. 10 § eller 11 § 1 mom. eller 11 a kap. 6 § avsedd försäkringsplikt eller skyldighet att ställa säkerhet, ska för *försummelse av försäkringsplikten enligt sjölagen* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

För försummelse av försäkringsplikten enligt sjölagen döms även en redare som låter använda ett fartyg för sjöfart, trots att redaren insett eller borde ha insett att den i 10 kap. 10 § eller 11 § 1 mom. avsedda försäkringsplikten eller skyldigheten att ställa säkerhet inte har fullgjorts. Det samma gäller den som i fartygsägarens ställe har hand om fartygets drift samt fartygets befälhavare.

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd

9 b §

Försummelse av skyldigheten att medföra försäkringscertifikat

Ett fartygs befälhavare som uppsåtligen försummar skyldigheten enligt 7 kap. 3 § 3 mom., 10 kap. 10 § 3 mom. eller 11 § 2 mom. eller skyldigheten enligt 11 a kap. 7 § 3 mom. att se till att ett certifikat över försäkring eller säkerhet medförs ombord på fartyget, ska för *försummelse av skyldigheten att medföra försäkringscertifikat* dömas till böter.

21 kap.

Laga domstol och rättegång i sjörättsmål

3 d §

Behörig sjörättsdomstol i mål som gäller vrak orsakade av sjöolyckor

Om talan om ersättning enligt 11 a kap. eller Nairobikonventionen för kostnader som uppstår av lokalisering, utmärkning eller avlägsnande av ett vrak kan väckas vid en finsk domstol, behandlas talan i Helsingfors tingsrätt.

Om en begränsningsfond som avses i 9 kap. 7 § har upprättats i Finland efter olyckan och den registrerade ägaren eller försäkringsgivaren, mot vilken talan förs i Finland eller i en annan konventionsstat, har rätt att begränsa sitt ansvar, ska Helsingfors tingsrätt handlägga de mål som gäller fördelning av begränsningsfonden mellan dem som är berättigade till ersättning.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna i 1 kap. 1 och 1 a § träder dock i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 2 § i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten (370/1995) 2 § 5 punkten, sådan den lyder i lag 877/2014, som följer:

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd

2 §

Definitioner

I denna lag och i förordningar som utfärdats med stöd av den avses med

5) *internationella konventioner*

- a) 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981, *SOLAS*),
 - b) protokollet av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg (FördrS 51/1983, *Marpol 73/78*),
 - c) 1978 års internationella konvention angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (FördrS 22/1984, *STCW-konventionen*),
 - d) 1972 års konvention om de internationella reglerna till förhindrande av sammanstötning till sjöss (FördrS 30/1977, *Colreg*),
 - e) 1969 års internationella skeppsmättningskonvention (FördrS 31/1982),
 - f) konvention (nr 147) om miniminormer i handelsfartyg (FördrS 54/1979),
 - g) 1992 års ändringsprotokoll till 1969 års internationella konvention om civilrättslig ansvarighet för skada orsakad av förorening genom olja (FördrS 43/1996),
 - h) 1966 års internationella lastlinjekonvention (FördrS 52/1968),
 - i) konventionen om arbete till sjöss från 2006 (FördrS 52/2013),
 - j) 2001 års internationella konvention om kontroll av skadliga påväxthindrande system på fartyg (FördrS 93/2010),
 - k) 2001 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom bunkerolja (FördrS 4/2009),
 - l) 2007 års internationella konvention om avlägsnande av vrak (Nairobikonventionen) (FördrS /),
-

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av 30 § i fartygsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fartygsregisterlagen (512/1993) 30 § 4 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1303/1999, som följer:

Riksdagens svar RSv 106/2016 rd

30 §

Förutsättningar för avregistrering ur fartygsregistret

Fartyget skall avföras ur registret på fartygsägarens begäran, om

2) fartyget som med stöd av 1 kap. 1 § 1 mom. i sjölagen införts i registret, införts i fartygsregistret i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet med stöd av 1 kap. 1 a § 1 mom. i sjölagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 13.9.2016

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare